

РЕШЕНИЕ

№ 7988

гр. София, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 22.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **7975** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 АПК.

Образувано е по жалба от М. Ц. Ц. срещу отказ на кмета на район Нови Искър, СО, за издаване на удостоверение по обстоятелствена проверка, образувана по молба - декларация с вх. № РНИ22-ГР94-1402/09.11.2022г.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на процесния отказ поради противоречие с материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Поддържа се, че в конкретния случай е спазено изискването на чл. 587, ал. 2 ГПК за посочване на свидетели, които ще бъдат разпитани в производството по извършване на обстоятелствена проверка и издаване на констативен нотариален акт, представени са актуални скици за подробно описаните имоти, поради което жалбоподателят счита, че след извършване на съответната проверка и в случай че имотите не са актувани като общинска собственост, органът е следвало в условията на обвързана компетентност да издаде необходимия удостоверителен документ. По изложените в жалбата съображения се прави искане за отмяна на отказа и връщане на преписката на органа за произнасяне по молба – декларация с вх. № РНИ22-ГР94-1402 от 09.11.2022 г.

Ответникът по жалбата - кметът на Столична община – район „Нови Искър“, оспорва жалбата.

Софийска градска прокуратура не взема становище по делото.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Не се спори, а и от представените по делото писмени доказателства се установява, че жалбоподателят М. Ц. Ц. е подал заявление по образец с вх. № РНИ22-ГР94-1402/09.11.2022 г. за извършване на проверка и заверка на молба-декларация за снабдяване с нотариален акт по обстоятелствена проверка за имоти, както следва: стар план. № 420, застроен УПИ Х.-515, незастроен УПИ Х.-515, находящ се в [населено място], Столична община, ул. М. шосе.

Към заявлението е приложена молба-декларация от М. Ц. Ц. до нотариус с район на действие Районен съд - София, за извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл. 587 ГПК и чл. 79 ЗС на горепосочените имоти и признаване на правото на собственост на молителя на основание давностно владение.

Представени са скици на поземлени имоти и скици на сгради, издадени от Служба по геодезия, картография и кадастър - [населено място], нот. акт за дарение на недвижим имот № 126 от 09.05.1986 г., нот. акт за поправка на нотариален акт за дарение на недвижим имот № 141 от 27.11.2003 г.

С писмо с изх. № РНИ22-ГР94-1402-1/17.11.2022 г. от главния архитект на район "Нови Искър", СО жалбоподателят е уведомен, че следва да представи актуална комбинирана скица с отразена кадастрална карта, действащ и предходни регулационни планове.

Със заявление от 12.12.2022 г. от М. Ц. е представена актуална комбинирана скица с отразена кадастрална карта, действащ и предходни регулационни планове.

С писмо с изх. № РНИ22-ГР94-1402-5/16.02.2023 г. на заместник-кмет на СО – район „Нови Искър“ до В. П. Г., последната е уведомена за образуваната в общинската администрация преписка относно извършване на обстоятелствена проверка и признаване на правото на собственост на поземлен имот, находящ се в [населено място], [улица], по подадена молба – декларация от М. Ц. Ц. с вх. № РНИ22-ГР94-1402/09.11.2022 г.

С молба от 04.07.2023 г. жалбоподателят е представил в общинската администрация нотариално заверена декларация от В. П. Г. за липса на претенции за собственост по отношение на гореописаните поземлени имоти.

С административната преписка са представени и удостоверения, издадени от отдел „Управление на общинска собственост, жилищен фонд, регистрация и контрол на търговска дейност“, СО – район „Нови Искър“, относно посочените в молбата – декларация поземлени имоти.

С оспорения в настоящото производство акт, обективиран в писмо с изх. № РНИ22-ГР94-1402-[8]/19.07.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“, Столична община, жалбоподателят е уведомен, че се отказва извършването на исканата административна услуга. В писмото са изложени мотиви, че при извършената обстойна служебна проверка е установено, че жалбоподателят разполага с документи, удостоверяващи собствеността му на друго основание, поради което следва да заяви процедура по чл. 587, ал. 1 ГПК пред нотариус за снабдяване с констативен нотариален акт по документи.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи: Жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна и в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

В случая е поискана административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на Закона за администрацията, състояща се в заверяване на молба-декларация по чл. 587 ГПК и

чл. 79 ЗС.

Съгласно разпоредбата на § 8 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на АПК уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Съгласно чл. 587, ал. 2 вр. ал. 1 ГПК, когато собственикът на имот не разполага с надлежни писмени доказателства, с които да установи правото си или ако те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или от определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседи на имота /чл. 587, ал. 2, изр. 2 ГПК/. Според чл. 587, ал. 3 ГПК въз основа на доказателствата по ал. 1 и 2 нотариусът се произнася с мотивирано постановление, като ако с него признае правото на собственост, издава на молителя нотариален акт за собственост върху недвижимия имот.

Следователно, единствено в компетентността на нотариуса е да провери в рамките на образуваното охранително нотариално производство дали са налице елементите на фактическия състав на придобивната давност. Нотариусът следва да установи и липсата на законови пречки за реализацията на този способ за придобиване на собственост и ограничени вещни права. Съгласно чл. 574 ГПК нотариусът не може да извършва нотариални действия относно противоречащи на закона или на добрите нрави сделки, документи или други действия.

Исканата административна услуга – заверяване на молба-декларация по чл. 587 ГПК и чл. 79 ЗС, е елемент от охранителното производство по чл. 587 ГПК – издаване на нотариален акт по обстоятелствена проверка. В този случай административният орган следва единствено да провери и удостовери посочените в молбата-декларация отбелязвания, а именно дали имотът е актуван като общинска собственост, от чие име е деклариран и записан в актовете книги на имотите – общинска собственост. В това производство административният орган действа при условията на обвързана компетентност и не може да преценява дали да извърши поисканата административна услуга, а още по-малко е компетентен да се произнася по въпроса дали посоченият в молбата-декларация имот може да се придобие по давност от заявителя. Собствеността върху имота и неговият статут не е пречка за попълване на данните в молбата-декларация, тъй като евентуалната колизия на права е в преценката на нотариуса. Исканата услуга се свежда до отразяване на действителното положение на имота, такова, каквото е по книгите за регистрация на общинската и държавната собственост. Отказвайки да завери молбата-декларация, административният орган на практика е иззел функциите на нотариуса. Компетентен да извърши проверка и съответно да удостовери правото на собственост или да откаже издаване на нотариален акт е нотариусът. В този смисъл е и трайната и безпротиворечива практика на ВАС - решение № 12580 от 9.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 7785/2021 г., IV отд., решение № 7941 от 18.07.2023 г. на ВАС по адм. д. № 5224/2023 г., III отд., решение № 1922 от 1.03.2022 г. на ВАС по адм. д. № 8746/2021 г., II отд., решение № 4553 от 12.05.2022 г. на ВАС по адм. д. № 12083/2021 г., III отд. и др.

При извършване на исканата административна услуга административният орган не е

оправомощен да извършва преценка дали молителят е титуляр на право на собственост върху описания имот или не. Кметът на Столична община, район „Нови Искър“ няма тези правомощия, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 587 ГПК преценката дали едно лице е собственик на недвижим имот по давност чрез обстоятелствена проверка, съответно спазени ли са специалните материалноправни изисквания за това, е от компетентността единствено на нотариуса в хода на охранителното нотариално производство по горепосочената разпоредба. В посочения смисъл изрично решение № 1922 от 1.03.2022 г. на ВАС по адм. д. № 8746/2021 г., II о.

В производството по извършване на административна услуга релевантният факт е дали за конкретния имот или за част от него е съставен акт за общинска собственост (АОС) по реда на Закона за общинската собственост (ЗОБС). Извършването на административната услуга обхваща издаването на акт, с който се удостоверява този факт, като в тежест и отговорност на ответника – кмета на район „Нови Искър“, СО, е да извърши изследване актуван ли е имотът като общински.

По тези съображения отказът, обективиран в писмо с изх.№ РНИ22-ГР94-1402-[8]/19.07.2023 г. на кмета на район „Нови Искър“, Столична община, е незаконосъобразен и следва да бъде отменен. Преписката следва да се върне на административния орган с указания да се произнесе съобразно мотивите на настоящото решение в сроковете по чл.57 АПК.

По разноските в производството.

При този изход на делото право на разноски има жалбоподателят, но последният не претендира разноски по делото, поради което не следва да му се присъждат.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на М. Ц. Ц. отказ на кмета на Столична община – район „Нови Искър“ по заявление с вх. № РНИ22-ГР94-1402/09.11.2022г. за извършване на административна услуга за заверка молба – декларация за обстоятелствена проверка, обективиран в писмо с изх.№ РНИ22-ГР94-1402-[8]/19.07.2023 г.

ВРЪЩА преписката на административния орган за извършване на исканата административна услуга – заверка на молба – декларация, приложена към заявление по образец с вх. № РНИ22-ГР94-1402/09.11.2022г., в 7-дневен срок от получаването ѝ съобразно мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: